

การเสวนาเวทีสาธารณะ

แนวคิดสิทธิ

**รายงานประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน
ในประเทศไทย ปี 2544-2546
วันที่ 4 - 5 สิงหาคม 2547**

รายงานประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ.2540 เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีและเปิดเผยต่อสาธารณชนดังนั้นการจัดเสวนาในเวทีสาธารณะเรื่อง "รายงานประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ปี 2544-2546 " เมื่อวันที่ 4-5 สิงหาคม 2547 ณ โรงแรมแมนดารินกรุงเทพฯเพื่อระดมความคิดเห็นในประเด็นสิทธิมนุษยชนจากหลายๆภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เข้าร่วมเวทีในครั้งนี้จะร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงมากที่สุดและสามารถนำมาใช้ประโยชน์สำหรับการวิเคราะห์เตรียมการรับมือสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในอนาคต การนำเสนอความ...

สารบัญ

แนวคิดสิทธิ

การเสวนาเวทีสาธารณะ.....	1
ประชาสังคมกับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา.....	6
ทุนระเบิดในประเทศไทย	
ความสุขบนความทุกข์ ของชุมชนเกาะช้าง.....	9
การสัมมนาแกนนำชุมชน และสำรวจสภาพปัญหาสิทธิ	
ในการพัฒนาของชุมชนเกาะช้าง วันที่ 5 - 7 กรกฎาคม 2547	

กิจกรรม กสม.	10
วิถีสิทธิ	
กรรมการสิทธิฯกับสถานการณ์ได้.....	11
กิจกรรมสิทธิ	
องค์กรอิสระกับสื่อมวลชนภูมิภาคเพื่อปกป้อง คุ่มครอง.....	13
และส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ และการมีส่วนร่วมของประชาชน	
ตามรัฐธรรมนูญ	
มุมมองย้อน.....	16

คิดเห็นต่อรายงานฯ จะประกอบไปด้วยความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ท่าน และจากกลุ่มผู้เข้าร่วมเสวนาซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่ม
ย่อยตามภาคที่มีต่อสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศ ดังนี้

คุณชาญชาญ ไชยานุกิจ อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
กระทรวงยุติธรรม ได้เสนอแนะในส่วนหนึ่งของเนื้อหาว่า ในส่วนของ
การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของรัฐบาลควร เพิ่มการจัดทำตัวชี้วัด
ในแต่ละด้านเข้าไปด้วย เช่น สิทธิเด็ก สิทธิในกระบวนการยุติธรรม ใน
เชิงเปรียบเทียบกับมิติสิทธิมนุษยชน เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าและ
ความถดถอยของสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย เพราะการประเมิน
ในเชิงตัวชี้วัดจะทำให้มองเห็นตัวชี้วัดร่วม ซึ่งจะก่อให้เกิดภาวะวิสัยใน
การรายงาน ที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้นำไปใช้เป็นข้อมูลและสะท้อน
ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นได้ เช่น มิติด้านสิทธิมนุษยชนในกระบวนการ
ยุติธรรม

คุณทองใบ ทองเปาว์ สมาชิกวุฒิสภา ผู้คร่ำหวอดในกระบวนการ
ยุติธรรม เป็นห่วงการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม
เช่น การละเมิดสิทธิในศาลยุติธรรมการสืบพยานต่อเนื่อง ผู้ที่จะมา
อำนวยความสะดวกให้กับประชาชน เช่น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญยัง
ขาดประสบการณ์ในการพิจารณาข้อเท็จจริงพร้อมทั้งได้เสนอแนะต่อการ
แก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ ดังนี้ เสนอให้ผู้ศึกษาและเกี่ยวข้องในกระบวนการ
ยุติธรรมให้มีจิตวิญญาณของความยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
เพราะบุคคลกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนมากที่สุดทั้งนี้ควร
เผยแพร่หนังสือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ.2540 เพื่อให้ประชาชนรู้จักกลไกในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
เช่นเดียวกับ คุณสมชาย หอมละออ จากองค์กรพัฒนาเอกชน
ที่มองว่าผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมมักจะเป็นผู้ละเมิดความ
ยุติธรรมด้านสิทธิมนุษยชนเสียเอง ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมี
ทั้งองค์การอิสระและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พ.ศ.2540 ที่มีบทบัญญัติรับรองสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน
รวมทั้งได้เข้าร่วมเป็นภาคีในสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนในหลาย
ฉบับก็ตาม แต่สถานการณ์ปัญหาด้านสิทธิกลับไม่ได้ลดน้อย
ลงแต่อย่างใด ทั้งนี้เนื่องมาจากการให้อำนาจทางนโยบาย
แก่นายกรัฐมนตรีมากเกินไป ส่งผลในทางให้มีการละเมิดสิทธิ
ค่อนข้างมาก จากหลายๆ กรณีที่เกิดขึ้น เช่น นโยบาย
การปราบปรามยาเสพติด, สถานการณ์ความรุนแรงใน 3 จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ เป็นต้น

คุณกวี จงกิจถาวร กล่าวถึงความเสื่อมถอยของ
สถานการณ์สิทธิในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนว่า ถึงแม้ว่า
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 39
จะได้กล่าวถึงสื่อ แต่กลับไม่ให้ความสำคัญของการเข้าถึงข้อมูล
ข่าวสารของประชาชนรวมถึงในปัจจุบันนี้สิทธิเสรีภาพของ
สื่อมวลชนนั้นถูกควบคุมโดยรัฐบาลมากขึ้น ทั้งในลักษณะการ
เข้ามาเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจหรือหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์และใน
ลักษณะผู้พิทักษ์รัฐบาล

นอกจากทั้ง 4 ท่านแล้ว **ดร.กฤตยา อาชวนิจกุล** อาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำรายงานประเมินสถานการณ์ไว้อย่างน่าสนใจว่า การแบ่งบทย่อยของเนื้อหาทั้ง 8 บทยังไม่ครอบคลุมถึงสถานการณ์การละเมิดสิทธิที่เกิดขึ้นจริง และปัญหาที่นำเสนอขาดการเชื่อมโยงระหว่างพื้นฐานและปัญหาสังคมกับการละเมิดสิทธิ และควรเป็นการนำเสนอภาพที่เป็นทั้งบวกและลบควบคู่กันไป

ข้อเสนอแนะจากกลุ่มย่อย ของผู้เข้าร่วมเสวนาทั้ง 5 กลุ่ม ชี้ให้เห็นประเด็นได้ดังนี้

ด้านกระบวนการ

1. ควรมีการระดมความคิดเห็นจากประชาชนทุกระดับภูมิภาค และประเทศเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
2. ควรแยกแยะให้เห็นว่าในแต่ละพื้นที่หรือภูมิภาคมีสถานการณ์แตกต่างกันอย่างไรโดยเสนอเชิงเปรียบเทียบทั้งในเชิงปริมาณและความรุนแรงของสถานการณ์
3. ประเด็นการใช้อำนาจรัฐ ควรแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการแก้ไขปัญหาอย่างไรตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ด้านรูปแบบ

1. การจัดทำรายงานควรพิจารณา สภาพปัญหาสาเหตุ สภาพที่พึงประสงค์ยุทธวิธีและพฤติกรรมของสังคม
2. ควรมีภาพประกอบ เพื่อความน่าสนใจ
3. รูปแบบการเขียนในแต่ละบทควรมีความกลมกลืนเป็นรูปแบบเดียวกัน
4. ควรมีการตรวจสอบข้อมูลที่น่ามาอ้างอิง รวมไปถึงการพิสูจน์อักษร

ด้านเนื้อหา

1. การเขียนรายงานที่มีการแยกตามประเด็นและกลุ่มเป้าหมายทำให้เป็นอุปสรรคในการนำเสนอเนื้อหาอย่างรอบด้าน
2. การประเมินสถานการณ์ละเมิดสิทธิมนุษยชนควรมีการวิเคราะห์ควบคู่ไปด้วยว่ากรณีใดที่สามารถช่วยเหลือได้และไม่ได้ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงและเรียนรู้จากกรณีศึกษาที่หลากหลาย
3. การกำหนดกรอบการเขียนภาพรวมของสถานการณ์ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและอนุสัญญาที่ไทยเป็นภาคีให้ครบถ้วนก่อนการประเมินสถานการณ์

สรุปการเสวนา "ความคาดหวังต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ"

เมื่อได้รับทราบนานาทัศนะที่ช่วยชี้แนะการจัดทำ " รายงานประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศ " แล้วยังมีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ที่น่าสนใจอีกหลายท่าน ทั้งจาก ศ.นิติ เอียวศรีวงศ์ แห่งมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน, คุณไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ ประธานคณะกรรมการสิทธิการต่าง ประเทศ วุฒิสภา, คุณสนธิสุดา เอกชัย

ตัวแทนสื่อมวลชน, **คุณจินตนา แก้วขาว** ตัวแทนจากองค์กรประชาชน, และกลุ่มย่อยของผู้เข้าร่วมเสวนาทั้ง 4 กลุ่ม ซึ่งได้ร่วมกันนำเสนอความคาดหวังต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

ด้านอำนาจหน้าที่

1. ควรมีความเป็นอิสระไม่อยู่ภายใต้การเมือง แต่ทำงานประสานกับการเมืองได้ เพื่อเป็นที่พึ่งของประชาชนในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
2. การให้ความรู้สิทธิมนุษยชนแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิและผู้กระทำการละเมิดสิทธิ เพื่อปกป้องและป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในสังคมอย่างยั่งยืน
3. คณะกรรมการควรวางบทบาทหน้าที่ของตนให้ชัด โดยเฉพาะการเข้าไปแก้ไขปัญหารื้ออื่น ๆ ที่เกิดขึ้น
4. ควรเร่งสร้างกลไกผลักดัน / ขับเคลื่อนกฎหมายลูกตามรัฐธรรมนูญ และศึกษากฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญ / หลักสิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข

ด้านโครงสร้างและกลไกการทำงาน

1. เร่งสร้างกลไกประสานงานเชื่อมโยงในภาคต่าง ๆ หรือในพื้นที่ เพื่อให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการทำงานและปกป้องคุ้มครองตนเองของประชาชนในพื้นที่
2. ควรมีการวางระบบงานที่เป็นเอกลักษณ์ และเอื้ออำนวยในการส่งเสริมและปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ด้านความเป็นเอกภาพ

การแสดงความคิดเห็นในฐานะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อสาธารณชนควรมีเอกภาพ

ด้านเครือข่ายและกำลังคน (บุคลากร)

1. การสร้างเครือข่ายควรใช้วิธี "ภาคีหุ้นส่วน" จากเครือข่ายที่มีอยู่ในพื้นที่ โดยมีงบประมาณสนับสนุนการทำงานกิจกรรมบางส่วนเพื่อความคล่องตัวและรวดเร็ว
2. การสร้างเครือข่ายของโลกาภิวัตน์ภาคประชาชนโดยการเชื่อมโยงกลุ่มที่ทำงานสิทธิมนุษยชนและประชาชนในระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น

ด้านการประชาสัมพันธ์

1. จัดการผลิตสื่อเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกผ่านสื่อมวลชน และสื่อท้องถิ่น ทั้งนี้การผลิตสื่อต้องทำให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
2. จัดให้มีหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในทุกระดับการศึกษา

ด้านองค์ความรู้

1. สร้างองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนที่มาจากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
2. ควรพัฒนาองค์ความรู้ของสังคมและชุมชนควบคู่ไปกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการ

ข้อจำกัด

1. ความไม่เป็นอิสระในด้านงบประมาณและการบริหาร ซึ่งอาจทำให้ระบบการเมืองแทรกแซงได้ง่าย
2. สถานการณ์ 3 แบบ ที่เป็นอุปสรรค หรือ "ไม่เอื้อ" ต่อการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แก่

* ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในสังคมไทยเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ยังไม่มีการปรับประยุกต์ให้เข้ากับรากฐานทางวัฒนธรรมไทย

* เน้นการให้สิทธิในลักษณะปัจเจกชนและสิทธิชุมชนเป็นส่วนใหญ่

* การใช้ความรุนแรงจากภาครัฐในการปราบปรามการเรียกร้องสิทธิ

3. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังไม่มีพลังมากพอที่จะคัดค้านการละเมิดสิทธิอันเนื่องมาจากหน่วยงานภาครัฐ เนื่องจากนโยบายที่ก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิ ยังเป็นนโยบายประชานิยม ดังนั้นเพื่อเป็นการหักล้างฐานความคิดดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรสร้างแนวรบเรื่องการวิพากษ์นโยบายรัฐควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งของภาคสังคม หรือภาคประชาชน

"ประชาสังคมกับการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาคูณระเบิด ในประเทศไทย"

โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณประดิษฐ์ เจริญไทยทวี กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นับแต่สิ้นสุดสงครามโลก ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๔๕ หรือเมื่อ ๕๙ ปีมาแล้วโลกของเรายังประสบ สันติภาพที่ถาวรเลย ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคของโลก ทุกแห่งหนยังคงมีการต่อสู้ฆ่าฟันกันตายตั้งแต่สงคราม ย่อยๆ เช่น สงครามระหว่างไอร์แลนด์เหนือกับ สาธารณรัฐไอร์แลนด์ หรือที่เรียกว่ากลุ่มไออาร์เอสงคราม ระหว่างปาเลสไตน์กับอิสราเอล สงครามในยูโก - สลาเวีย สงครามระหว่างรัฐอาเซอร์ไบจานกับรัฐบาลอินโดนีเซีย สงคราม ระหว่างรัฐบาลพม่าหรือที่เรียกกันว่ารัฐบาลเผด็จการทหาร กับชนส่วนน้อย สงครามเขมรที่ฆ่ากันตายเป็นล้านคน หรือสงครามใหญ่ เช่นสงครามอ่าวเปอร์เซียและสงคราม อัฟกานิสถาน เป็นต้น องค์การสหประชาชาติ ซึ่งก่อตั้งมา ๕๕ ปี และมีภารกิจ

หน้าที่ในการเจรจาไกล่เกลี่ยระงับสงครามหรือระงับ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นก็ขาดศักยภาพในการดำเนินการ ไกล่เกลี่ย หรือแก้ไขเยียวยาเหตุสงครามดังกล่าวที่เป็นผล จากความขัดแย้งทางการเมือง ความขัดแย้งทางศาสนา และความขัดแย้งความรังเกียจเดียดฉันท์ทางชาติพันธุ์หรือ เผ่าพันธุ์และศาสนาประกอบกับผู้แทนของประเทศสมาชิก ในองค์การสหประชาชาติล้วนแล้วแต่เป็นนักการเมือง นักการทูตนักการทหารทั้งสิ้น บุคคลเหล่านี้จึงมองผล ประโยชน์ของประเทศตนเป็นหลักมากกว่าการสร้างสรรค์ ผลประโยชน์ส่วนรวมของโลก คือสันติภาพโลกความ คิดเห็นจึงแตกแยกไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ทุ่นระเบิดเป็นอาวุธมหาประลัยชนิดหนึ่งที่ใช้ทำลายล้างกันในสงครามเหล่านี้ปัญหาทุ่นระเบิดจึงเป็นปัญหาระดับโลกที่ได้ถูกลามมายังประเทศไทยด้วย ทั้งที่เราไม่ได้เกี่ยวข้องกับสงครามดังกล่าวเลย แต่น่าอนาใจที่ราชอาณาจักรไทยมีน้ำใจเมตตาเป็นแผ่นดินธรรมที่รองรับผู้อพยพ ผู้ลี้ภัยจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาผ่านเขตชายแดนตลอดมาไม่ขาดสายทำให้ประเทศไทยต้องรับเคราะห์กรรมจากทุ่นระเบิดที่ประเทศเพื่อนบ้านฝังไว้ไม่เลือกที่ขาดจริยธรรมและข้อตกลงกาขาดสากลเกี่ยวกับทหารเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะชายแดนภาคตะวันออก ภาคเหนือ และชายแดนภาคตะวันตก เช่น จังหวัดตาก จังหวัดราชบุรี เป็นต้น ผมได้เรียนรายงานจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับอันตรายจากทุ่นระเบิดเฉพาะที่จังหวัดจันทบุรี ๒๑๐ คนนับเป็นเรื่องที่สังคมไทยจะต้องร่วมกันคิดร่วมกันหาทางป้องกันภัยในบางพื้นที่

น.ศ.๓ ขั้วโล่ออกไปจะขายไม่ได้ก็จะเอาทุ่นระเบิดไปฝังไว้เพื่อให้ทำมาหากินไม่ได้ ยิ่งเป็นที่อุดมสมบูรณ์ยิ่งมีปัญหาบ่อย

บทบาทของประชาสังคมไทยในการแก้ไขปัญหาทุ่นระเบิดน่าจะประมวลได้ดังนี้

- ๑) การสนับสนุนการผลักดันและการตรวจสอบนโยบายการทำงานของรัฐบาลไทยและกระทรวงการต่างประเทศที่จะให้ภาคีแห่งสหประชาชาติทุกประเทศปฏิบัติตามอนุสัญญาออกตาวาอย่างเคร่งครัดและให้มีประสิทธิภาพประเทศไทยเองได้ลงนามเป็นภาคีและให้สัตยาบันอนุสัญญานับนี้ร่วมกับอีก ๑๔๐ ประเทศ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ และวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ นับเป็นประเทศแรกในทวีปเอเชียอนุสัญญานับนี้ยังระบุนการมีพันธะผูกพันรัฐภาคีทุกรัฐต้องให้ความช่วยเหลือร่วมกันในการกวาดล้างทุ่นระเบิดการแจ้งเตือนภัยให้ประชาชนได้รับความรู้ในการป้องกันภัยและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิดอีกด้วย

- ๒) ปัจจุบันยังมีทุ่นระเบิดที่ตกค้างรอการกวาดล้างอยู่อีกจำนวนมากทั่วโลก UNICEF เมื่อคราวที่เรียกร้องให้มีกฎหมายระหว่างประเทศห้ามการผลิต

การขายทุ่นระเบิดได้รับรายงานว่าเด็กจะเป็นฝ่ายรับเคราะห์กรรมสูงสุด จากการสำรวจใน๖๔ประเทศยังมีทุ่นระเบิดรอการกวาดล้าง อีกถึง ๑๑๐ ล้านทุ่น ทั้งนี้เพราะเป็นอาวุธที่ผลิตง่ายและราคาถูกมากเพียง ๓ เหรียญดอลลาร์อเมริกาเท่านั้น รายงานยังกล่าวว่าเฉพาะในประเทศอิรักยังมีทุ่นระเบิดตกค้างถึง ๒๓ ล้านทุ่น ในระหว่างสงครามอ่าวเปอร์เซีย สหรัฐอเมริกาและสัมพันธมิตรวางทุ่นระเบิดไว้ถึง ๑ ล้านทุ่น ตามชายแดนอิรักและคูเวต และกรุง Basra ของอิรักในการต่อสู้ที่ Balkans อย่างน้อยได้วางไว้ ๓ ล้านทุ่น

เจ้าหน้าที่จะทำลายทุ่นระเบิดได้เพียง วันละ ๒๐ - ๕๐ตารางเมตรเท่านั้น และการกวาดล้างจะเสียค่าใช้จ่ายถึงทุ่นละ ๑,๐๐๐เหรียญอเมริกัน ที่ใครเอะเขียการกวาดล้างจะต้องเสียค่าใช้จ่ายถึง ๔๐๐ ล้านเหรียญอเมริกัน โดยใช้เวลา ๙ ปีในประเทศบอสเนียประมาณว่าหนึ่งในสามของเด็กที่ต้องการหาเทียมจะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงถึง๒๗ล้านเหรียญอเมริกัน ปีที่แล้วการทำลายทุ่นระเบิดทั่วโลกทำได้เพียง๑๒๐,๐๐๐ทุ่นเท่านั้น

กระผมขอยกตัวอย่างจำนวนทุ่นระเบิดในประเทศต่าง ๆ ดังนี้

บอสเนีย จำนวน ๑๕๒ ทุ่นระเบิดต่อพื้นที่ ๑ ตารางไมล์
จำนวนทั้งสิ้น ๓,๐๐๐,๐๐๐ ทุ่นระเบิด

กัมพูชา จำนวน ๑๔๓ ทุ่นระเบิดต่อพื้นที่ ๑ ตารางไมล์
จำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ ทุ่นระเบิด

โครเอเชีย จำนวน ๑๓๗ ทุ่นระเบิดต่อพื้นที่ ๑ ตารางไมล์
จำนวนทั้งสิ้น ๓,๐๐๐,๐๐๐ ทุ่นระเบิด

๓) จำนวน ๓๐ ประเทศที่ตกลงว่าจะไม่ผลิตทุ่นระเบิด และส่งออกอีกต่อไป เช่น ประเทศแคนาดา สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น เยอรมัน เดนมาร์ก นอร์เวย์ ไอร์แลนด์ และประเทศไทย โดยประธานาธิบดีคลินตัน เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๑๙๙๗ ยังไม่ยอมยุติการใช้ Smart - mines ในกองทัพบกสหรัฐแม้นางจู้ดี วิลเลียม คนอเมริกันเองจะได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ ในการรณรงค์เพื่อกวาดล้างทุ่นระเบิด และประเทศจีน สิงคโปร์ พม่า และรัสเซีย ก็ยังดื้อรั้นไม่ยอมลงนามในภาคีอนุสัญญาออตตาวา

๔) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะได้นำข้อเสนอเรื่องการห้ามการผลิตและการจำหน่ายทุ่นระเบิดต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกในการประชุมประจำปี ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลีระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๙ กันยายน ๒๕๔๗ นี้

๕) การร่วมให้ความรู้ ทักษะสร้างความตระหนักเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันที่มั่นคงในการเผชิญหน้าหรือการใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนที่มีทุ่นระเบิดฝังตัวอยู่หรือพื้นที่ที่สงสัย บทบาทนี้จะเป็นบทบาทของการป้องกันระงับภัยให้กับประชาชนที่ต้องอาศัยทำมาหากินอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยดังกล่าว จะได้ไม่ตกเป็นเหยื่อของทุ่นระเบิดมหาภัยนี้ กระบวนการเรียนรู้นี้จักต้องจัดให้เกิดในราษฎรทุกเพศทุกวัย ทุกหมู่บ้านทุกชุมชนให้ทั่วถึงกัน

๖) การช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิดกลับคืนสู่ครอบครัว ชุมชน สังคมของพวกเขาได้อย่างมั่นใจ สมศักดิ์ศรี มีสิทธิหน้าที่สมบูรณ์ในฐานะพลเมืองของชาติไทยโดยไม่เลือกปฏิบัติ กระบวนการช่วงนี้เป็นกระบวนการที่ยาวนาน และต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะภาคประชาสังคม นับตั้งแต่วันแรกที่ผู้ประสบภัยเหยียบทุ่นระเบิดจนถึงวันที่เขากลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติในครอบครัวและชุมชนพวกเขาพึ่งตนเองได้ในระยะยาว กระบวนการนี้เริ่มตั้งแต่การรักษาพยาบาลบาดแผล การปรับและฟื้นฟูสภาพจิตใจหลังจากที่กลายเป็นผู้พิการการจัดทำอวัยวะเสริมและเทียมตามส่วนที่ขาดหายไป การกลับเข้าสู่ครอบครัว และชุมชนของพวกเขาเอง การมีอาชีพรายได้ที่เหมาะสมและพอเพียงสำหรับตนเองและครอบครัว ฯลฯ กระบวนการช่วยเหลือดังกล่าวต้องครบวงจรหลากหลายประสานกันอย่างมีระบบและไม่แยกส่วนโดยเฉพาะมูลนิธิฯที่เยี่ยมในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กับมูลนิธิเพื่อการกู้ทุ่นระเบิดของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ที่ดำเนินการอยู่ในราชอาณาจักรไทยนับเป็นคุณประโยชน์อันสำคัญยิ่ง ทุ่นระเบิดเป็นการทำลายศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ทำลายชีวิตทรัพย์สิน ร่างกายของบุคคลอันเป็นการขัดต่ออนุสัญญาออตตาวา

โปรดรับฟัง

รายการวิทยุ " หมุนตามวันช่วงสิทธิมนุษยชน "

ทุกวันเสาร์ เวลา 17.30 น. - 18.00 น.

ทางสถานีกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์

ความสุขบนความทุกข์ ของชุมชนเกาะช้าง

การสัมมนาแกนนำชุมชน และสำรวจสภาพปัญหาสิทธิในการพัฒนา ของชุมชนเกาะช้าง วันที่ ๕ - ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗

วรรณวิไล วรวิกโมษิต ผู้เขียน

เกาะช้าง จังหวัดตราดเป็นชุมชนที่มีการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวแบบก้าวกระโดดโดยในปี ๒๕๔๖ - ๒๕๔๗ มีการก่อสร้างโรงแรมและรีสอร์ทขนาดใหญ่ จำนวน ๑๖ แห่ง จากกลุ่มนายทุนนอกพื้นที่ ซึ่งเป็นผลพวงจากนโยบายรัฐบาลที่ต้องการให้เกาะช้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้

จากการเปิดเผยของประชาชนและผู้นำท้องถิ่นในชุมชนเกาะช้างที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาโดยรัฐบาลในการใช้งบประมาณของประเทศในปี ๒๕๔๕ ถึง ๔๙๔.๔๔ ล้านบาทและในปี ๒๕๔๖ อีกจำนวน ๗๒.๔ ล้านบาท เพื่อพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในเกาะช้าง เช่น การพัฒนาถนนสะพานไฟฟ้า และการประชาสัมพันธ์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวมายังเกาะช้างให้มากที่สุด วิถีชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่บนเกาะช้างดั้งเดิมตกอยู่ในสภาพ **มีความสุขบนความทุกข์** คือ สุขในความสะดวกของระบบสาธารณูปโภค แต่มีความทุกข์ในเรื่องที่ดินและการจำกัดสิทธิในการทำมาหากิน

คณะอนุกรรมการการศึกษาและการพัฒนา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยคุณหญิงอัมพร มีสุข ประธานคณะอนุกรรมการฯ ได้รับการประสานงานจากแกนนำชุมชนเกาะช้างแจ้งถึงสภาพปัญหา และผลกระทบที่เกิดขึ้นจึงได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาแกนนำชุมชน และสำรวจสภาพปัญหาสิทธิในการพัฒนาของชุมชนเกาะช้างเมื่อวันที่ ๕ - ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ณ ช้างปาร์ค รีสอร์ท จังหวัดตราด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังปัญหาและสำรวจสภาพพื้นที่ที่ชุมชนเกาะช้างได้รับผลกระทบ และเพื่อสร้างความตระหนักในสิทธิในการพัฒนาอีกด้วย

คุณหญิงอัมพร มีสุข กล่าวในการสัมมนาว่า "เกาะช้างในขณะนี้มีการพัฒนาเร็วมากทีเดียว มีคนเล่าให้ฟังว่าประชาชนมีปัญหากจากการพัฒนา ทั้งด้านจิตใจด้านสังคม แม้แต่เรื่องเศรษฐกิจ การทำมาหากินก็มีปัญหา ประชาชนเกิดความสับสน พวกเราจึงมารับฟังเพื่อจะได้ช่วยกันอย่างน้อยก็เพื่อลูกหลานในอนาคต ขอให้ช่วยกันคิดว่า **ทำอย่างไรจะให้พวกเราได้กำหนดชะตาชีวิตของเราเองไม่ใช่ให้ผู้อื่นมากำหนดชะตาชีวิตเรา**"

คงจะเป็นคำถามใหญ่อีกคำถามหนึ่งที่คนท้องถิ่นในชุมชนเกาะช้าง และภาครัฐจะต้องตระหนักในผลกระทบของแนวทางการพัฒนาดังกล่าว ชุมชนควรรวมกลุ่มกันอย่างเป็นระบบและใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๔๐ หมวด ๓ มาตรา ๔๖ ที่ระบุไว้ค่อนข้างชัดเจนว่า "บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ย่อมมีสิทธิอนุรักษหรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ" และขอให้ช่วยกันหาคำตอบก่อนที่สภาพเกาะช้างจะเสื่อมโทรมถึงขีดสุด

กิจกรรมกลุ่ม.

ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แถลงข่าว "การตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการปนเปื้อนมะละกอตัดแต่งพันธุกรรมในสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2547 ณ ห้องประชุม 501 สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสุนี ไชยรส กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวเปิดสัมมนาเรื่อง "เชื้อมะเร็งกับสิทธิชุมชน" ระหว่างวันที่ 27 - 28 สิงหาคม 2547 ณ ห้องประชุม 101 สำนักงาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทิน นพเกตุ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประธานอนุกรรมการสิทธิมนุษยชนศึกษาในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่องการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการเรียนรู้เพื่อบูรณาการสิทธิมนุษยชนในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรมตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545 ณ ห้องประชุม 101 สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบพิธีถวายจตุปัจจัย ในพิธีทำบุญเนื่องในโอกาสครบรอบ 3 ปีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ วันที่ 13 กรกฎาคม 2547 ณ ห้องประชุม 101 สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คุณหญิง อัมพร มีสุข กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวสรุปในการสัมมนาเรื่อง "สถานการณ์สิทธิมนุษยชนจากมุมมองของประชาชนภาคเหนือ" ระหว่างวันที่ 7 - 8 สิงหาคม 2547 ณ ห้องโถง โรงแรมลานนาวิว จังหวัดเชียงใหม่

นายสันต์ พานิช กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แถลงข่าว "กรณีศึกษาความสามารถรองรับมลสารทางอากาศในบริเวณมาบตาพุด" เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2547 ณ ห้องประชุม 503 สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายสันต์ พานิช กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการสัมมนาเรื่อง "บทเรียนการคุกคาม 16 นักต่อสู้สิทธิมนุษยชนกับปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย วันที่ 12 กรกฎาคม 2547 ณ ห้องประชุม 101 สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสุนี ไชยรส กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมสัมมนาวิชาการเรื่อง "บทบาทของรัฐ สื่อสารมวลชนและภาคสังคม กรณีละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน" วันที่ 30 สิงหาคม 2547 ณ ห้องประชุม ชั้น 4 ตึกคณะนิติศาสตร์

กรรมการสิทธิกับสถานการณ์ใต้

เมื่อวันศุกร์ที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร่วมกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคใต้ตอนล่าง สกว.สำนักงานภาค ได้จัดเสวนาวิชาการเรื่อง "แนวทางสู่สันติประชาธรรม : มุมมองของชาวบ้านต่อสถานการณ์ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้" ณ หอประชุมตึกอธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งมีผู้เข้าร่วมเสวนา ประมาณ ๒๐๐ คน ประกอบด้วยประชาชนในพื้นที่ภาคใต้ ผู้นำท้องถิ่น นักวิชาการ ท้องถิ่น และนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นายเสน่ห์ จามริก) กล่าวนำการเสวนาสรุปได้ดังนี้

สถานการณ์ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

- ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาเชิงอัตลักษณ์ ซึ่งเป็นปัญหาร่วมกันกับภาคอื่น ๆ อันสืบเนื่องมาจากประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศาสนา และวิถีชีวิต

- ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดจากความผิดพลาดของการใช้อำนาจทางการเมืองการปกครองในอดีตรวมทั้งการขาดสิทธิเสรีภาพและการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ซึ่งเป็นชนวนให้เกิดการตอบโต้ที่มีความรุนแรงแตกต่างไปจากในพื้นที่อื่น ๆ จึงส่งผลให้สถานการณ์ในปัจจุบันรุนแรงมาก

- นโยบายรัฐบาลในการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เน้น "ความมั่นคงของประเทศชาติ" เป็นหลักสำคัญจึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งซึ่งส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงมากขึ้น

แนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

- พื้นฐานที่สำคัญในการแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้คือ "การเคารพในศักดิ์ศรีซึ่งกันและกัน" เป้าประสงค์ที่สำคัญในการแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่ใช่ "ความสงบ" เท่านั้น แต่เป้าหมายสูงสุด คือ "เสรีภาพ"

- ในปัจจุบันมีแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดจากความคิดสุดโต่งด้านความมั่นคงของประเทศมากเกินไปควรเปิดโอกาสให้มีทางเลือก (แนวทางที่ ๓) เพื่อให้ชาวบ้านหรือคนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถดำรงชีวิตร่วมกันได้อย่างปกติสุขในเชิงอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ไม่บังคับให้เป็นแนวทางเดียวกันหมดทั้งประเทศ

- แนวทางที่ ๓ ไม่ใช่สูตรสำเร็จ เป็นแนวทางที่เปิดโอกาสให้คนชนสามัญและชาวบ้านมีโอกาสเลือกและกำหนดการดำเนินชีวิตด้วยวิธีการเสาะแสวงหาอย่างเป็น "กระบวนการ" โดยเน้นการทำความเข้าใจกับการดำเนินชีวิตและวิถีชีวิตของคนชนสามัญและชาวบ้าน

- การเสวนาในวันนี้เป็นจุดเริ่มต้นในการเปิดโอกาสให้มีทางเลือก (แนวทางที่ ๓) ให้กับคนชนสามัญและชาวบ้านต้องการให้ประชาชนสะท้อนมุมมองชีวิตต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ภาคใต้ และเป็นการเปิดมุมมองให้กว้างขึ้นด้วย

- อนาคตในระยะยาวประมาณ ๔ - ๕ ปี คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสนับสนุนและส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาในท้องถิ่นเป็นองค์กรหลัก ในการเปิดโอกาสให้มีทางเลือก (แนวทางที่ ๓) ของคนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

- แต่ท้ายที่สุดการคุ้มครองและการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนของคนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นหน้าที่ของประชาชน (ผู้ทรงสิทธิ) ทุกคน

- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่ในการพัฒนาและสนับสนุนให้มีช่องทาง และแนวทางในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนเท่านั้น โดยการเปิดเวทีและเปิดพื้นที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนในการกำหนดช่องทางและแนวทางดังกล่าว

แนวทางสู่สันติประชาธรรม : มุมมองของชาวบ้านต่อสถานการณ์ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑. เปิดโอกาสให้คนสามัญและชาวบ้านมีโอกาสเลือกและกำหนดการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีการเสาะแสวงหาอย่างเป็น "กระบวนการ" โดยเน้นการทำความเข้าใจกับการดำเนินชีวิตและวิถีชีวิตของคนชนสามัญและชาวบ้านและสะท้อนมุมมองวิถีชีวิตต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ภาคใต้

๒. แนวทางของ "สันติประชาธรรม" คือ การใช้องค์ความรู้และคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาหล่อหลอมและผสมกลมกลืนให้อยู่ในสังคมเดียวกันเป็นสิ่งที่สังคมไทยควรทำ เพราะปัจจุบันสังคมไทยตกอยู่ใน "ทฤษฎีเหมารวมว่าอิสลามเป็นสิ่งชั่วร้าย" และสิ่งนี้เป็น "กัณฑ์ทางความคิดของสังคม" ประชาชนส่วนใหญ่ของสังคมต้องเปิดกว้างยอมรับและทำการศึกษาหลักของ "ศาสนาอิสลาม" อย่างจริงจังและต้องเชื่อว่าศาสนาอิสลามช่วยถักทอ "สันติภาพ" ให้กับสังคมได้

๓. การแก้ไขโดยใช้ "สันติธรรม" คือ เป็นความเรียบง่ายและเป็นธรรมชาติให้มากที่สุดโดยเน้นการร่วมแก้ไขในระดับรากหญ้า โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นส่วนใหญ่ทั้งไทยมุสลิมและไทยพุทธได้มีสิทธิเสรีภาพในการกำหนดวิถีชีวิต ในชุมชนท้องถิ่นด้วยตนเองไม่ว่าจะเป็นการเลือกประกอบอาชีพการศึกษาการนับถือศาสนาและการปฏิบัติตามประเพณีวัฒนธรรมความเชื่อของตนเองอย่างแท้จริง

๔. พัฒนาระบวนการสร้างความเข้าใจในชุมชนท้องถิ่นโดยให้ความสำคัญกับสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นเป็นสถาบันหลักในการศึกษาเรียนรู้ร่วมกับประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เพื่อแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

"องค์กรอิสระกับสื่อมวลชนภูมิภาคเพื่อปกป้อง คุ่มครอง และส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ"

คณะกรรมการการสื่อสารและความสัมพันธ์ในสังคม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จัดโครงการสัมมนา "องค์กรอิสระกับสื่อมวลชนภูมิภาคเพื่อปกป้องคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิ เสรีภาพ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญ" ณ โรงแรมทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ โดยให้สื่อมวลชนนำเสนอปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน และแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นกับตัวแทนจากองค์กรอิสระต่าง ๆ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ปัญหา

งานสัมมนาในครั้งนี้มีตัวแทนจากสื่อมวลชนภูมิภาคทั่วประเทศ ทั้งในส่วนของหนังสือพิมพ์วิทยุและเครือข่ายวิทยุชุมชนเข้าร่วมกว่า ๖๐ คน โดยมีรายละเอียดที่น่าสนใจดังนี้ วันศุกร์ที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๗

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัส ดิษฐาอภิชัย กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและประธานคณะกรรมการการสื่อสารและความสัมพันธ์ในสังคม กล่าวเปิดงานสัมมนาอย่างเป็นทางการ จากนั้น เป็นการบรรยายในหัวข้อ "องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ กับการปกป้องคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิ เสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชน" โดยนายคณิน บุญสุวรรณ อดีตสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และนักวิชาการอิสระ ได้บรรยายเรื่อง องค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ, กลุ่มบุคคลและองค์กรที่ใช้อำนาจรัฐ, บทบาทหน้าที่ขององค์กรอิสระและองค์กรที่มีบทบาท

ในการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ โดยเน้นในเรื่องบทบาทของสื่อมวลชนที่ควรประสานงานกับองค์กรอิสระต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ใน ๓ ด้าน คือ

- ๑) ตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ และผู้ใช้อำนาจรัฐ
- ๒) พิกัดผลประโยชน์ของชาติและประชาชน
- ๓) คุ่มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งเป็น

หัวใจสำคัญของระบอบประชาธิปไตย และควรร่วมมือกับองค์กรประชาชนต่างๆ ในการตรวจสอบอำนาจรัฐและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการเมืองในรัฐธรรมนูญปัจจุบัน

จากนั้น ได้แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนาออกตามภูมิภาคต่าง ๆ เป็น ๔ กลุ่มย่อยโดยให้แต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็น

๑. สื่อมวลชนภูมิภาครู้จักและเคยร่วมงานกับองค์กรอิสระใดบ้าง มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรในการเข้าถึงองค์กรอิสระต่าง ๆ

๒. มีปัญหาเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนใดบ้างที่สื่อมวลชนสนใจ หรือนำเสนอข่าว รายงานข่าวและเมื่อมีการนำเสนอข้อสรุปที่ได้จากกลุ่มย่อยแล้ว พบว่าองค์กรอิสระที่สื่อมวลชนต้องถิ่นเข้าไปสัมผัสเกี่ยวข้องทำงานร่วม หรือรู้จักส่วนใหญ่ ได้แก่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้งและศาลปกครอง

ปัญหาที่พบในการสัมพันธ์กับองค์กรอิสระเหล่านี้แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ

๑) ความน่าเชื่อถือและการทำงานซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาต่อการสร้างความมั่นใจแก่ประชาชน

๒) ด้านการประชาสัมพันธ์ยังไม่สามารถที่จะประชาสัมพันธ์หรือเชื่อมต่อกับสื่อมวลชนท้องถิ่น และประชาชนในระดับรากหญ้าได้

๓) ด้านการรับรู้และเข้าใจเรื่องข้อมูล และการตระหนักถึงสิทธิ เสรีภาพของสื่อมวลชนและประชาชนในท้องถิ่น

ปัญหารวมที่สื่อมวลชนสนใจ คือ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม, ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย / สิทธิในที่ดิน, โครงการของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน, ปัญหาการถือครองที่ดิน / ที่อยู่อาศัย / สิทธิในที่ดินสิทธิที่ทำกินชาวบ้านถูกขับไล่ออกจากพื้นที่, การไล่ออกจากพื้นที่การไล่อพยพชนแออัดคลองเตย, ปัญหาทางการเมือง / ระบอบประชาธิปไตยผู้แทนองค์กรอิสระต่าง ๆ ได้เข้าร่วมรับฟังและตอบคำถามรวมทั้งชี้แจงเบื้องต้นเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์กรในการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชน รวมทั้งกลไกต่างๆ ขององค์กรในการบรรเทาปัญหาของประชาชนและปัญหาที่สื่อมวลชนสนใจ

วันเสาร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๗

สรุปสาระสำคัญจากการแลกเปลี่ยนและนำเสนอเมื่อ (๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๗) และเปิดเวทีให้สื่อมวลชนซักถามเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อตัวแทนจากองค์กรอิสระ ซึ่งประกอบด้วย

๑. ผศ.จรัล ดิษฐาอภิชัย จากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒. นายสังัด ปັถวีจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

๓. ดร.เชาวนะ ไตรมาศ จากสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๔. นายคัมภีร์ สมใจ จากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๕. นายภาส ภาสกร จากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๖. นางสาวอาภรณ์ ศุภเดโชชัย จากสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง

สรุปข้อเสนอของสื่อมวลชนภูมิภาคผู้เข้าร่วมสัมมนาต่อองค์กรอิสระ

๑) ให้องค์กรอิสระในระดับภูมิภาคประสานงานกับสื่อมวลชนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ

๒) องค์กรอิสระควรจัดทำสื่อพิมพ์ที่สั้นๆ เข้าใจง่าย เป็นภาษาท้องถิ่นละครหรือเพลงในรูปแบบของสื่อซีดี หรือโฆษณาทางวิทยุ นั้น ๆ เผยแพร่ไปยังวิทยุชุมชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์องค์กรอิสระ

๓) ให้มีการประชาสัมพันธ์หรือเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และการทำงานขององค์กรอิสระในหลักสูตรการศึกษาในระดับโรงเรียน

๔) องค์กรอิสระควรเชิญตัวแทนของฝ่ายรัฐ ข้าราชการท้องถิ่น มาร่วมประชุมกับสื่อภาคประชาชน กลุ่มประชาชนที่ลุกขึ้นมาต่อสู้เรื่องสิทธิ เพื่อการสร้างความเข้าใจและแก้ปัญหาคาถาเผชิญหน้าในพื้นที่

๕) องค์กรอิสระเป็นความหวังของประชาชน จึงควรปรับปรุงลักษณะขีดจำกัดขององค์กรและมีความตั้งใจในการทำงาน

๖) เสนอเรื่องกองทุนช่วยเหลือผู้ทำงานด้านการสื่อสาร และการช่วยเหลือภาคประชาชน

๗) สื่อมวลชนภูมิภาคยินดีเป็นเครือข่ายและศูนย์ข้อมูลในการประสานงานร่วมกับองค์กรอิสระ

ทั้งนี้ผู้แทนองค์กรอิสระเห็นว่าข้อเสนอเหล่านี้มีความน่าสนใจ โดยจะนำไปพิจารณาและหาแนวทางในการทำงานร่วมกันในอนาคต

อย่างไรก็ตามการจัดสัมมนาในครั้งนี้ถือเป็นก้าวแรกของการเริ่มต้นในการเชื่อมร้อยระหว่างสื่อมวลชนภูมิภาคและองค์กรอิสระซึ่งทางคณะกรรมการการสื่อสารและความสัมพันธ์ในสังคมจะดำเนินการผลักดันให้เกิดการประสานงานตามข้อเสนอข้างต้นต่อไป

มุมมองก่อน...

การจัดทำรายงานประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มุมมองสิทธิฉบับนี้นำเสนอภาพการมีส่วนร่วมคิดร่วมทำของเพื่อนร่วมทางผู้เล็งเห็นคุณค่าของการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่ไปร่วมให้ข้อคิดเห็นในเวทีสาธารณะ เพื่อจัดทำรายงานจากประชาชนทุกภาคส่วนที่เผชิญกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งภาพสะท้อนเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้กับมุมมองของชาวบ้าน ในฉบับนี้ ช่วยให้ผู้อ่านมองเห็น "กับดักทางความคิดของสังคม " ที่แบ่งแยกชาวไทยพุทธกับชาวไทยมุสลิมและเสนอแนวทางสู่สันติภาพโดยนำองค์ความรู้และคำสอนของศาสนาต่างๆ มาหล่อหลอมและผสมกลมกลืนเรียนรู้ให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข โดยเปิดกว้างยอมรับและเชื่อมั่นว่าศาสนาอิสลามจะช่วยถักทอ "สันติภาพ" ให้กับสังคมไทยได้ การส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในสังคมไทยโดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นหน้าที่ของประชาชน (ผู้ทรงสิทธิ) ทุกคนโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่ในการพัฒนาและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมสร้างกลไกส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ประธานกรรมการ : นายเสน่ห์ จามริก

กรรมการ :

นายจรัล ดิษฐาอภิชัย	นายสุทิน นพเกตุ
คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร	นางสุณี ไชยรส
นางสาวนัยนา สุภาพิ่ง	นายสุรสีห์ โกศลนาวิน
นายประดิษฐ์ เจริญไทยทวี	คุณหญิงอัมพร มีสุข
นายวสันต์ พานิช	นางสาวอาภร วงษ์สังข์

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
422 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน
กรุงเทพฯ 10330

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 51/2544
ปณ. รongเมือง

ส่งสมาชิกบอกรับ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

มุมมองสิทธิ

เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

* วัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และข้อคิดเห็นกับประชาชน หน่วยงาน และองค์กรต่างๆ ที่สนใจหรือเกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน

* การนำเสนอบางส่วนหรือทั้งหมดของข้อความหรือเรื่องราวที่นำไปเผยแพร่ โปรดอ้างถึงข้อมูล

* คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ยินดีรับฟังความคิดเห็น / เสนอบทความ และเผยแพร่ข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย...

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะและบอกรับมุมมองสิทธิ

ฟรี !

ติดต่อ : สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

422 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน

กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 0 2219 2983 โทรสาร 0 2219 2983

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ promotenetwork@nhrc.or.th

หรืออ่าน **มุมมองสิทธิ** ได้ที่ www.nhrc.or.th